

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
Кафедра ділової комунікації**

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

з дисципліни “Організаційна поведінка”

Освітній рівень: бакалавр

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Освітня програма «Менеджмент організацій і адміністрування»

Статус курсу: професійно-орієнтований (за вибором ВНЗ)

I. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття і суть організаційної поведінки	4
2	Теорії поведінки людини в організації	4
3	Мотивація і результативність організації	4
4	Персональний розвиток в організації	4
5	Формування групової поведінки в організації	4
6	Поведінковий маркетинг	4
7	Організаційна культура	4
	Разом	28

Практичне заняття 1. ПОНЯТТЯ І СУТЬ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ

План

1. Суть і специфіка організаційної поведінки суб'єкта
2. Система основних понять (тезаурус) навчальної дисципліни
3. Генеза і еволюція науки про організаційну поведінку.
4. Загальна характеристика ОП: місце в системі наукового знання, об'єкт, предмет, функції і концептуальні підходи.

Методичні рекомендації

Мета: сформувати уявлення про еволюційний розвиток організаційної поведінки як науки, про наукові школи і їх внесок у теорію і практику організаційної поведінки

Ключові проблеми. Організаційна поведінка як галузь соціальних наук. Організаційна поведінка – детермінанти успіху менеджменту. Складові прикладної поведінки науки. Внесок соціальних наук у дисципліну «Організаційна поведінка».

Сутність поняття «поведінка» Предмет організаційної поведінки. Об'єкти аналізу організаційної поведінки.

Модель МакКінсі «7-S». Визначення поведінки за К. Левінім. Фактори, які впливають на формування загальної поведінки.

Практичне заняття 2. ТЕОРІЇ ПОВЕДІНКИ ЛЮДИНИ В ОРГАНІЗАЦІЇ

План

1. Формування групової поведінки в організації.
2. Залучення працівників до процесу управління і організація групової роботи.
3. Групи. Ролі. Внутрішньогрупові стосунки.
4. Управління динамікою груп, ухвалення рішень групою.
5. Побудова і організація ефективної роботи команди.

Методичні рекомендації

мета: визначити сутність терміну "група"; уявити сучасну концепцію роботи в команді; описати ефект групової поведінки; пояснити функції формальних і неформальних груп у організації; обговорити значення групового ефекту для організаційної поведінки.

Ключові проблеми. Групи і команди в організації. Умови та критерії груп. Причини об'єднання людей у групи та команди. Компоненти ефективної роботи груп. Типи груп і команд: функціональна група, неформальна група і цільова група. Ознаки колективу. Чинники, що зумовлюють появу неформальних груп. Основні відмінності формальних та неформальних груп. Чинники, що впливають на ефективність роботи групи. Групові норми. Модель «потенційної віддачі». Організаційний фактор. Статус та ролі членів групи. Види групових ролей: цільові, підтримуючі, негативні ролі.

Практичне заняття 3. МОТИВАЦІЯ І РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ

План

1. Елементи мотиваційної сфери: мотивація, мотив, потреби, мета.
2. Типи мотивів. Види потреб.
3. Теорії мотивації: модель очікування, модель справедливості, модель атрибуції.
4. Методи поліпшення мотивації і підвищення результативності організації.

Методичні рекомендації

мета: з'ясувати соціально-психологічні регулювальники поведінки людини та визначити методи поліпшення мотивації і підвищення результативності організації.

Ключові проблеми. Процес вибору організаційних цілей, його етапи. Характеристика мотиваційної сфери: широта, гнучкість, ієрархічність. Мікро- і макромотивація. Чинники самомотивації. Економічна мотивація. Її типи. Базові засади теорій мотивації. Теорія очікування. Теорія підкріплення. Розвиток методів регулювання організаційної поведінки. Теорія характеристик робіт. Перелік характеристик робіт. Діагностичний огляд робіт. Проектування, збагачення праці. Основні пріоритети трудової мотивації в сучасних умовах розвитку економіки України.

Практичне заняття 4. ПЕРСОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК В ОРГАНІЗАЦІЇ

План

1. Персональний розвиток і поведінка менеджера.
2. Управління діловою кар'єрою персоналу.
3. Особисті цінності і цілі - формування і прояв.
4. Особиста поведінка в конфліктних ситуаціях.

Методичні рекомендації

мета: з'ясувати сутність і спрямованість процесу управління людьми і управління собою, чинники успішної самореалізації.

Ключові проблеми. Саморозвиток. Навички вирішення проблем і уміння впливати на людей. Концепція управлінської праці. Керівництво і уміння навчати.

Здатність формувати колектив. Уміння берегти свій і чужий час. Стреси і прийоми саморегуляції. Поведінка в конфліктних ситуаціях.

Практичне заняття 5. ФОРМУВАННЯ ГРУПОВОЇ ПОВЕДІНКИ В ОРГАНІЗАЦІЇ

План

1. Групи. Внутрішньогрупові стосунки.
2. Сучасна концепція командоутворення.
3. Формальні і неформальні групи в організації.
4. Управління динамікою груп.

Методичні рекомендації

мета: з'ясувати сутність поняття "група"; уявити сучасну концепцію роботи в команді; описати ефект групової поведінки; пояснити функції формальних і неформальних груп в організації; обговорити значення групового ефекту для організаційної поведінки.

Ключові проблеми. Залучення працівників до процесу управління і організація групової роботи. Групи. Ролі і внутрішньогрупові стосунки. Проблеми управління участю працівників. Бригади результативності. Гуртки якості. Інноваційні і організаційно-діяльнісні ігри. Управління динамікою груп, ухвалення рішень групою, ролі команди, розбудова і організація ефективної роботи команди.

Практичне заняття 6. ПОВЕДІНКОВИЙ МАРКЕТИНГ

План

1. Маркетинг: поведінковий підхід.
2. Типологія покупців (індивідуальний покупець і покупець-організація).
3. Модель поведінки індивідуального покупця і покупців від імені підприємства.
4. Потреби покупців і мотивація, вимір потреб і визначення мотивації покупців. Оцінка динаміки мотивації.

Методичні рекомендації

мета: з'ясувати сутність поведінкового маркетингу як діяльності з виявлення цільових ринків, вивчення потреб їхніх споживачів, вироблення товарів, встановлення ціни на них, вибору способів просування і розподілу з метою здійснення обміну, що задовольняє потреби зацікавлених груп.

Ключові проблеми. Маркетинг: поведінковий підхід. Сегментація ринку за поведінковим принципом. Характеристики покупців: особові, психологічні, вплив сім'ї, приналежність до соціального класу, вплив культури. Два типи покупців. Різниця між покупцем індивідуальним і покупцем-організацією. Модель поведінки покупця, чинники, що впливають на поведінку покупця. Поведінка покупців від імені підприємства. Основні чинники, що впливають на поведінку покупців товарів промислового призначення: середовище, чинники міжособових стосунків, індивідуальні особливості. Потреби покупців і мотивація, вимір потреб і визначення мотивації покупців. Оцінка динаміки мотивації. Процес ухвалення рішення покупцем індивідуальним і організацією.

Практичне заняття 7. ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА

План

1. Організаційна культура: поняття, зміст і структура.
2. Рівні вивчення організаційної культури.
3. Управління організаційною культурою
4. Вплив організаційної культури на ефективність діяльності (моделі впливу культури Парсонса, Сате, Питерса-Уотермана, Хофстида тощо).

Методичні рекомендації

мета: виявити сутність та головні складові організаційної культури.

Ключові проблеми. Види організаційних культур. Елементи та стадії формування організаційної культури. Організаційна культура в сфері комунікацій. Культура і методика проведення ділових переговорів, виробничих нарад. Ділове листування. Методика визначення особистісних якостей співробітника: анкетування, тестування тощо. Духовна культура та моральні якості керівника. Етика і соціальна відповідальність у організації.

II. ЛІТЕРАТУРА

Основна

Дейли Р. Организационное поведение Эдинбургская бизнес школа
<http://www.ebsglobal.net/ru/documents/course-tasters/russian/pdf/ob-bk-taster.pdf>

Кочеткова А. И. Введение в организационное поведение и организационное моделирование. // <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi19/0012392.PDF>

Ньюстром Д. В., Дэвис К. // <http://bookre.org/reader?file=592377>

Организационное поведение. Под ред. Латфуллина Г. Р., Громовой О. Н. // <http://coollib.net/b/120281>

Спивак В.А. Организационное поведение и управление персоналом: Организация и стратегия. Современные технологии. Корпоративная культура // <http://www.bibliotekar.ru/upravlenie-personalom-2/>

Додаткова

Организационное поведение (практикум: деловые игры, тесты, конкретные ситуации). Практикум : учебное пособие для вузов. // <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi19/0012500.pdf>

Аширов Д. А. Организационное поведение : учебник для студентов вузов. // <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi19/0012501.pdf>

Захарова Т.И. Организационное поведение. <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi19/0012502.pdf>

III. Електронні ресурси

Періодичні видання України з проблем бізнесу:

www.banker.com.ua – Банківські новини

www.business.ua – журнал "Бизнес"

www.expert.ua – журнал " Эксперт–Украина"

www.dsnews.com.ua – газета "Деловая столица"

www.kommersant.ua – газета " Коммерсант–Украина"

www.companion.ua – журнал "Компаньон"

www.kontrakty.com.ua – газета "Контракты"

www.investgazeta.net – "Украинская инвестиционная газета"

www.korrespondent.net – Українська мережа новин "Korrespondent.net"

Офіційний WWW-Регістр бізнес-сайтів України і зарубіжжя

<http://www.biz-registr.com.ua/?ct=12>

Сайт Верховної Ради України

(<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1023-12>)